

Nové horizonty (III): „Z rány na pravé ruce...”

Vstoupit do Kristových ran:
nechat se dotknout Boží Láskou
a dotknout se Boha v těch, kdo
trpí. Cesta kontemplace a
soucitu.

12.06.2018

Svatý Jan vypráví, že v předvečer
dne zmrtvýchvstání se učedníci
shromáždili v domě za „zavřenými
dveřmi ze strachu před Židy“ (srov.
Jan 20,19). Plni strachu se uzavřeli.

Náhle mezi nimi stanul Ježíš a řekl: „Pokoř vám!“ Po těchto slovech jim ukázal ruce a bok“ (Jan 20, 19–20). Nepokoř oněch mužů se rázem proměnil v hlubokou radost. Obdrželi pokoj, který jim Pán přinesl, a později přijali dar Ducha svatého. (srov. Jan 20,22).

V této evangelní scéně je mnoho detailů, které budí pozornost. Na co apoštolové čekali? Ježíš se před nimi nečekaně objevuje a jeho přítomnost je naplňuje radostí a pokojem. Známe některá z jeho slov a gest, jaký však asi byl pohled, kterým na ně pohleděl? Opustili ho. Nechali ho samotného. Zbaběle utekli. Avšak Pán jim to nevyčítá. On sám jim to předem oznámil. Věděl, že z jejich slabosti může vzejít hluboká konverze: „Já jsem za tebe prosil,“ řekl Petrovi před svým utrpením, „aby tvá víra nezanikla. A ty potom, až se obrátíš, utvrzuj své bratry“ (Lk 22,31–32). Zkroušené srdce apoštolů

mohlo nyní plněji přijmout Lásku, kterou jim Bůh nabízel. Jinak by možná – s Petrem v čele – příliš spoléhali na vlastní síly.

Proč jim však Ježíš ukazuje své ruce a bok? Na apoštolech byly ještě zjevné stopy po otřesu z ukřižování, pohled na rány je však nenaplnuje bolestí, ale pokojem; nevyvolává v nich odpor, ale radost. Při hlubší úvaze se stopy po hřebech a po ráně kopím jeví jako pečeť Boží Lásky. Tento detail má hluboký smysl: Ježíš chtěl, aby na jeho těle zůstaly po zmrtvýchvstání stopy po utrpení, a tak o něm nemohlo být nejmenších pochyb, a aby si nikdo nemohl myslet, že při pohledu na naši tak často vlažnou, ba chladnou odpověď litoval toho, co udělal. Kristova Láska je trvalá a zcela uvědomělá.

Pro nevěřícího Tomáše se rány navíc stanou neomylným důkazem zmrtvýchvstání. Ježíš je Syn Boží,

který doopravdy zemřel a vstal z mrtvých za naše hříchy. „Ježíšovy rány,“ říká papež, „jsou *pohoršením pro víru*, ale jsou také *potvrzením víry*. Proto na Kristově oslaveném těle tyto rány nemizí, ale zůstávají. Jsou totiž trvalým znamením Boží lásky k nám a jsou *nezbytné k víře v Boha*. Nikoli k víře v to, že Bůh existuje, ale k víře v *Boha, který je láska, milosrdenství a věrnost*. Svátý Petr s použitím Izaiášových slov píše křesťanům: ‚jeho ranami jste uzdraveni‘ (1 Petr 2,24; srov. Iz 53,5).“[1]

Duchovní tradice našla v Pánových ranách pramen něhy. Např. svátý Bernard napsal: „Skrze tyto škvíry mohu sát med ze skály a olej z tvrdého kamene (srov. Dt 32,13), to znamená okusit a vidět, jak dobrý je Hospodin.“[2] Pánovy rány jsou také bezpečným útočištěm. Objev hloubky těchto otevřených ran může v našem životě otevřít nové obzory.

„Nejsvětější rána v pravé ruce mého Pána“

„Do svých ran mne ukryj,“ praví se v jedné modlitbě. I svatý Josemaría se ztotožnil s tímto v křesťanství hluboce zakořeněným přístupem k Pánu. V roce 1933 si poznamenává: „Vstoupit každý den do jedné z ran mého Ježíše.“[3]

Rány Ježíšovy uctíval po celý svůj život a doporučoval to i mladým lidem, kteří za ním docházeli.[4] Tato úcta nabyla ještě více na významu následkem zážitku, který před ním otevřel nové nesmírné panoráma, a ke kterému došlo uprostřed španělské občanské války, když žil v Burgosu. Byla to pro něj doba utrpení: jeho děti z Opus Dei byly rozptýlené po celém poloostrově; jedni byli na bitevním poli, druzí porůznu poukryváni, někteří z nich navíc v zóně, kde bylo náboženské pronásledování. Podobně se vedlo

jeho matce a sourozencům. O svých duchovních dcerách neměl téměř žádné zprávy. Navrch někteří z jeho následovníků přišli během války o život.

Za takových okolností svatý Josemaría cítil nutkání znásobit své úsilí, svou modlitbu a zvláště své pokání. Když se však v červnu roku 1938 ubíral do kláštera de las Huelgas, kde se věnoval výzkumu, dostalo se mu od Boha zvláštního světla, které ještě téhož dne popisuje v dopise Juanu Jiménu Vargasovi:

„Milý Juanito: dnes ráno jsem cestou do Las Huelgas, kam jsem se šel modlit, *objevil* Ameriku: nejsvětější Ránu na pravé ruce mého Pána. A tady mě máš: celý den mezi polibky a uctíváním. Svaté Lidství našeho Boha je opravdu laskavé! Pros Ho, aby mi dal svou opravdovou Lásku: tak budu očištěn od všech svých neduhů. Nestačí říci: srdce na Kříž! Jestli totiž

jedna Kristova Rána očisťuje,
uzdravuje, uklidňuje, posiluje a
rozsvěcuje a vyvolává lásku, co asi
udělá těch pět ran otevřených na
dřevě? Srdce na Kříž! Můj Ježíši, co
bych měl chtít víc! Chápu, že budu-li
pokračovat v tomto způsobu
rozjímání (přivedl mě k němu svatý
Josef, můj Otec a Pán, kterého jsem
požádal, aby mi pomohl), budu ještě
potrhlejší, než jsem kdy byl. Zkus
to!“[5]

Již nějakou dobu kráčel cestou
Pánova lidství. A uctíval Kristovy
rány. Jakoby se však před ním otevřel
„nový horizont“. Náhle pronikl do
smyslu vykupitelské Lásky oněch ran
a pochopil, že nejlepší způsob, jak
odpovědět na tak velikou Lásku,
nespočívá v tom, co on sám může
udělat, ale právě v tom, že se do Ní
zcela ponoří: že ji bude nazírat a celý
se jí nechá obejmout. Dopis
pokračuje v duchu úsilí, které pro něj
představuje situace, v níž se nachází:

„Pociťuji velkou závist vůči těm, kteří jsou na frontách, navzdory všemu.“ A zmiňuje proslulou postavu jednoho vojenského kaplana známého pro svůj kající život: „Napadá mě, že kdybych neměl pevně stanovenou cestu, bylo by skvělé překonat otce Doylea. Ale... to by mi vlastně vyhovovalo: pokání pro mě nikdy nebylo zvlášť obtížné. To je bezpochyby důvod, proč mě vedou po jiné cestě: cestě Lásky.“ Jeho cestou je Láska: milovat a být milován. Na rozloučenou se upevňuje v rozhodnutí: „Objímám Tě. Z Rány na pravé ruce Ti žehná Tvůj Otec.“[6]

Ona událost, ono nečekané světlo bylo znamením naděje a znamenalo bezesporu vzpruhu pro jeho kněžskou práci. Díky tomuto Božímu osvětlení se skutečnost, kterou znal a opakovaně o ní rozjímal – cesta, po které sám chodil a vedl k tomu i jiné –, stala náhle něčím novým: zdrojem

nevyčerpatelného bohatství, od něhož se už nikdy nechtěl odloučit.

Chránění Láskou

Ježíšovy rány jsou trvalou připomínkou jeho Lásky dovedené až do krajnosti v oběti na kříži. Bůh nelituje toho, že nás miluje.

Uvažování o této Lásce je proto zdrojem naděje. Při pohledu na Zmrtvýchvstalého, který na svém těle uchovává stopy po svém utrpení, si uvědomujeme, že „právě tam v krajním bodě svého ponížení, který je také tím nejvznešenějším bodem lásky, *vzklíčila naděje*. Zeptá-li se někdo z vás: ‚Jak se rodí naděje?‘ – z kříže. Pohleď na kříž, pohleď na Ukřižovaného Krista a dostane se ti odtamtud naděje, která už nezmizí a potrvá až do života věčného“.[7] Na kříži se nově zrodila a neustále rodí naše naděje. „Proto může Ježíš naši temnotu proměnit ve světlo, každou porážku ve vítězství a každé

zklamání v naději. Každou, ano každou.“[8] To je ta naděje, která přiměla svatého Pavla k zvolání: „Kdo by nás mohl odloučit od lásky Kristovy? Snad soužení nebo útisk nebo pronásledování nebo hlad nebo bída nebo nebezpečí nebo zabití? (...) Ale v tom ve všem skvěle vítězíme skrze toho, který si nás zamiloval“ (Řím 8, 35.37).

Při pohledu na naši slabost a hřích se nám může často různým způsobem vloudit do duše pokušení zoufat si. S čím jsme snad dříve lehkovázně a ochotně souhlasili, se nám náhle jeví jako absurdní „ne“, jako rána pěstí Bohu, který nás miluje. Také naše vlašná a neochotná odpověď může být pohnutkou k malomyslnosti. Toto vše však není nic jiného než řada pokušení pocházejících od toho, kdo způsobil náš pád. Úvaha nad Pánovými ranami může být tím nejlepším způsobem, jak zareagovat: jeho rány nám připomínají, že jeho

láska je „silná jako smrt“ (Píseň písní 8, 16). Dokonce ještě silnější, protože jeho Láska smrt přemohla. Jeden současný básník to vyjadřuje syntetickým a krásným způsobem: „Vodou z boku omytý/ a uvnitř rány ukrytý/ před tolikerým ne, kde pouhé nic je účinkem/ před tolikerým vlašným ano, před tolikerým odpočinkem.“[9]

Rozjímát znovu o Pánově zmrtvýchvstalém lidství zraněném našimi hříchy se pro nás může stát zdrojem naděje. Ježíš se na nás, stejně jako na apoštoly, nedívá se záští. Naše hříchy, naše slabosti, naši zradu nám nepředhazuje, ale znovu nás *upevňuje*, protože jeho láska je skutečně *bezpodmínečná*. Neříká nám: „Budu tě mít rád, když se budeš chovat dobře,“ ale „Miluji tě, jsi pro mne poklad a budeš jím, *ať se stane cokoliv*.“ Toto vědomí, které se v nás může zrodit rozjímáním o otevřených ranách na Pánově těle,

nás naplní radostí a pokojem. Ať se stane cokoliv, můžeme v nich najít útočiště a opětovně se dovolávat Božího odpuštění: „Ve svém osobním životě,“ vyprávěl papež v jedné homilii, „jsem mnohokrát potkal milosrdnou tvář Boha, Jeho trpělivost, viděl jsem také v mnoha lidech odvahu vstoupit do Ježíšových ran, aby Mu řekli: ‚Pane, jsem zde, přijmi moji ubohost, skryj ve svých ranách můj hřích, obmytý Tvojí krví.‘ A vždycky jsem viděl, že to Bůh učinil: přijal, utěšil, obmyl a miloval.“[10]

Uznat svou malost není porážkou ani pokořením. Mohlo by to tak být, kdyby Bůh byl někým, kdo by si nás chtěl podrobit. Ale on takový není. On jedná z Lásky: z bezpodmínečné Lásky, kterou nám daruje, a doufá, že ji budeme umět přijmout.

Cesta soucitu

Existuje mnoho způsobů, jak se přiblížit k Pánovým ranám.

„Způsobem, který vás vnitřně nejvíce roznítí,“[\[11\]](#) doporučoval svatý Josemaría. Víme, že se rád v představách vžíval do evangelia. Např. ve Svatém růženci při rozjímání o prvním slavném tajemství říká: „A před koncem desátku jsi zlíbal rány jeho nohou... a já, odvážnější, protože jsem více dítětem, jsem vtiskl své rty do otevřené rány v jeho boku.“[\[12\]](#)

Don Javier vzpomínal na způsob, jakým svatý Josemaría prožíval díkůčinění po mši, které bylo jeho preferovaným momentem pro každodenní obnovení osobního setkání s jeho životní Láskou, a popisoval, že „prvních pár minut trávil na kolenou na zemi nebo na klekátku s pohledem upřeným na křížek, který vždy nosil v kapse a nyní ho držel v ruce, a odříkával modlitbu *En ego (Pohled na mne, můj*

milovaný a dobrý Ježíši). Když říkal slova, týkající se Pánových ran, zbožně každou z nich políbil“. [13]

Pánovy rány, jejichž hloubku svatý Josemaría objevil onoho červnového rána, nejenže odhalují Pánovu Lásku k nám, ale také nás vybízejí, abychom vykupovali spolu s Ním, jako Panna Maria; abychom se stali jeho Cyrénskými, utěšovali ho za urážky, jež zraňují jeho Srdce, především proto, že zraňují to naše.... Jsou výzvou, abychom o něj pečovali právě v těch „nejmenších bratrích“, s nimiž se ztotožňuje, a v nichž chtěl určitým způsobem přebývat (srov. Mt 25, 40).

Nesmíme ale zapomínat, že náš zakladatel na cestě, která ho dovedla k objevení onoho horizontu – bezpochyby šlo o Boží milost –, strávil značné množství času péčí o nemocné a bezprizorní lidi v nejchudších čtvrtích Madridu. To je

totiž bezesporu jeden z nejlepších způsobů, jak Boží Lásku objevit: vyjít ze sebe a dotýkat se Ježíše v těch, kdo trpí. Pro svatého Josemaríu to byla jistá cesta.

Dotýkat se Krista v trpících je způsob, jak se Jím nechat oslovit, jak se přiblížit k Jeho ranám a odpovědět naší láskou na Jeho Lásku. Naučíme se tak přistupovat k druhým se stejnou něhou, s jakou Bůh objímá naši slabost. Náš život na této cestě dostane nový smysl poslání, které nás vyvede z nás samotných; nebudeme přitom počítat s vlastními silami, ale s voláním pocházejícím od Boha, který nás proměňuje a chce s námi rozsévat po světě svůj pokoj a radost. Papež tento bod neúnavně opakuje: „Někdy cítíme pokušení být křesťany, kteří se drží v bezpečné vzdálenosti od Pánových ran. Avšak Ježíš chce, abychom se dotýkali lidské bídy, trpícího těla druhých. (...) Když tak učiníme, život se nám vždy

úžasně zkomplikuje a intenzivně pocítíme, že jsme lid, že patříme k lidu.“[14]

Vstoupit do Kristových ran cestou soucitu a rozjímání před námi může otevřít opravdový oceán: naučíme se nacházet v ranách Lásky útočiště a z celého srdce milovat lidi kolem sebe, počínaje těmi, kteří to nejvíce potřebují a kteří často bývají vedle cesty, v srdci naší rodiny.

Lucas Buch

.....

[1] František, *Homilie*, 27–IV–2014.

[2] Svatý Bernard, *Kázání 61* (na Píseň písní), 4. Bohaté svědectví o této úctě a způsobu, jakým byla prožívána, lze nalézt v P. Beteta, *Mirarán al que traspasaron*, Rialp, Madrid 2009.

[3] Svatý Josemaría, *Apuntes íntimos*, č. 1799b z r. 1933. In: Santo Rosario. *Edición crítico-histórica*, Rialp, Madrid 2010, comentario al primer misterio glorioso, s. 226, pozn. 5.

[4] „Podle mého starého předsevzetí zůstanu každý den ukryt v probodeném boku mého Pána.“ Svatý Josemaría, *Apuntes íntimos*, č. 1763, de 1934. In: *Camino. Edición crítico-histórica*, Rialp, Madrid 2004, 3^a ed., komentář k č. 288.

[5] Svatý Josemaría, Dopis Juanu Jiménu Vargasovi, 6–VI–1938. In: A. Vázquez de Prada, *Zakladatel Opus Dei*, II. díl, s. 205.

[6] Tamtéž.

[7] František, *Generální audience*, 12–IV–2017.

[8] Tamtéž.

[9] Julio Martínez Mesanza,
„*Defendido*“. In: Gloria, Rialp, Madrid
2016.

[10] František, *Homilie*, 7–IV–2013.

[11] Srov. svatý Josemaría, *Boží
přátelé*, č. 303.

[12] Svatý Josemaría, *Svatý růženec*,
první slavné tajemství.

[13] Javier Echevarría, *Memoria del
Beato Josemaría*, Rialp, Madrid 2000,
s. 235.

[14] František, ap. ex. *Evangelii
Gaudium*, 24–IX–2013, č. 270.

.....

pdf | dokument generován automaticky
z [https://opusdei.org/cs-cz/article/nove-
horizonty-iii-z-rany-na-prave-ruce/](https://opusdei.org/cs-cz/article/nove-horizonty-iii-z-rany-na-prave-ruce/)
(21.03.2026)